

*BRAULARE, i va fins a atribuir a aquest grup el port. *bradar*, que va amb el cat. i cast. ant. *baladrar*, *baladrer*, sense relació ni remota amb això. — 4 És veritat que ha passat a molts parlars d'oc moderns (*braïd*, TdF) i que s'ha usat fins en el Rosselló (*brallar* en Saisset, *Catalanades*, p. 133, semblant al ross. *rembolar*). — 5 Bloch observa encertadament que si bé se citen unes formes occitanes *brailar* i *braulhar*, ni això coincideix amb *brailler* ni correspon a la base *BRAGULARE. D'altra part són formes més aviat rares. De *brailar* només coneixem dos exs. (en Rayn., no comprovats per Levy ni Appel) en dos trobadors obscurs de baixa època; i *braulhar* és un hapax (en un trobador també tardà, que sembla de l'escola de Tolosa, PSW I, 162, també se cita un llem. mod. *braulhà*). Deuen ser alteracions dels coneguts *braïdar* i *braire* (analogia, contaminació, canvi inductiu a través de **braïrar*). 6 Alguna cosa de semblant a aquest mot degué existir en el català medieval, car s'hi troba un substantiu *brull* en el sentit de 'xiuxiueig, remor vaga', en dos textos de c. 1400, l'*Amant, la fembra, e'l confessor* (cit. *AlcM*) i en la traducció de Dante per Andreu Febrer, *Purg.* XI, 111c, que verteix «diananzi a me Toscana sonò tutta, / e or' appena a Siena sen pispiglia» (se'n rumoreja, xiuxiueja) per «ez a penes ara en Sena s'ou *brulls*». No és doncs tant com «soroll, gatzara», sentit que *AlcM* atribueix a Vic no sé amb quin fonament; és evident que això no té res a veure amb el cast. *barullo* de sentit diferent, i encara més m'he de dissociar de la desencaminada etimologia INVOLUCRUM (que *AlcM* sembla atribuir-me a mi, i que en tot cas només s'aplica al port-cast. *embarullar*, *embarullar*, però que naturalment no pot conduir per cap camí a aquest mot medieval que expressa brogit).

Braonada, braonera, braonut, V. braó Braquial, braquiat, V. braç

BRAQUI-, forma prefixada de compostos erudits, presa del gr. *βραχύς* 'curt, breu'. *Braquilogia* 'expressió abreujada' [Lab. 1839; 1868, *SLitCosta*]. *Braquiscians* ['habitants de la zona tòrrida', cpt. amb *σξιά* 'ombra', per la poca que projecten, 1868, *SLitCosta*]. 45 *Braquigrafia* [Vogel]. *Braquidont*, incorrecte per *Braquiodont*; aquest i els següents en Dfa.: *braquicèfal* (-cefalisme), *braquicatalèctic* (no -tel-), *braquidiagonal*, *braquignat*, -gnàcia; *braquiürs*. *Braquistòcrona*, de *βραχιστός* superlatiu de *βραχύς*. *Amfibrac* [Lab., 1839], del ll. *amphibrächus*, gr. *ἀμφιβραχύς* id., format amb *ἀμφι-* 'de tots dos costats'.

Braquidpodes, V. braç

BRASA, mot comú a totes les llengües romàniques d'Occident, d'origen incert: llatí o pre-romà; sempre estrany a les llengües germàniques, només amb el caràcter de manlleu del romànic va penetrar esporàdicament en una d'elles. □ 1.ª doc.: S. XIII.

Mot del català de totes les regions i èpoques, que ja emprava Llull: «los dimonis --- estan soterrats en sofre e en aygua bullent e en *brases* de foch» (*Doctrina Pueril*, 11); «si és de mala vida --- més li valdria que menjàs una *brasa* de foch», St. Vicent Ferrer, *Sermons* II, 166.12; «tió o tronc encès --- *brasa* encesa: *pruna*», «rostit a les *brases*: assus ad prunas»; «posar *brases* en lo foguer: ponere carbones aut prunas in foculo», OPou, *TbPu.*, 221, 191, 223. Hi hagué un antic verb *brasir* 'abrusar', del qual no tenim altres notícies, en Bernat Metge, fi del S. XIV: «les flors e-ls fruits (semblava foch / los hagués *brasits*) e les fulles / ensem ab tres-totes les brulles» (*Fortuna e Pr.*, NCL., 23). No havent-hi res d'important a aportar a les accs. i fraseologia, passo a l'estudi històrico-etimològic.

Formes paral·leles en les altres llengües romàniques: port., cast. *brasa*, oc. *brasa*, fr. ant. *brese* (avui grafiat *braise*, ortografia històricament incorrecta), it. *brace* f., it. dial. *bracia, bragia* [aquest ja en Dante]; pertot des dels orígens dels respectius idiomes, i com a expressió única; només en castellà té un vell i important concurrent en *ascuas* [S. XIII, que sembla ser d'origen pre-romà]. L'etimologia d'aquest mot romànic és un problema obscur: en realitat n'ignorem enterament l'origen. D'ençà que Diez (*Wb.*, 63) va adoptar aqueixa idea de Löscher (1726) i Diefenbach, s'ha repetit que és d'origen germànic: així ho feren Mackel (*FrzSt.* VI, 37), M-L. (*REW* 1276), Wartburg (*FEW* I, 507), Skeat, Falk-Torp, Hellqvist, Bloch, Gamillscheg (*RGerm.* I, 31-32; II, 288). Jo vaig ser el primer de negar aquesta teoria el 1954 en el *DCEC*. s. v.; i la crítica, tot guardant silenci, sembla haver acceptat la meua negació (a la qual s'até *AlcM*).

El cas és que en general no es precisa de quina branca de la família germànica provindria aqueix mot: l'afirmació de Bloch que vindria del germànic occidental resta completament en sopols, puix que el mot no està representat en absolut en aquesta família germànica (no existeixen un flam. *brase* i un al. ant. *bras* que han citat alguns); Gamillscheg, vacillant, es decidí per un manlleu que hauria fet ja el llatí vulgar, sense gosar precisar si seria al germànic predialectal o al germànic occidental comú. De fet no hi ha cap prova sòlida que el mot sigui antic en cap llengua germànica, i solament en alguns parlars escandinaus s'assenyalen algunes analogies. Allí i tot, són mots bastant moderns i d'extensió no general. Isl. mod. *brasa* «to harden in the fire» (Vigfusson, cf. isl. mod. *eiga* i *brösum* 'estar sempre barallant-se'), nor. dial. *bras* 'brases espurnejants', *brasa* 'cremar (una cosa)', 'rostit', suec *brasa* 'caliu, foc' [1651], *bra(s)sa* 'consumir al foc' [1685]. Res no hi ha emparentat en gòtic ni en cap de les llengües germàniques occidentals, 35 i el mot fins sembla ser estrany al danès clàssic (la més conservadora de les llengües escandinaves modernes), com sigui que el dano-noruec *brase* 'fregir', estudiat per Falk-Torp, deu ser més aviat noruec, puix que manca a la major part dels diccs. danesos.

60 Aquests etimòlegs (*Norw.-Dän. Et. Wb.*) han su